

Díla nedostupná na trhu (DNNT)

Komise pro služby SDRUK

11. 5. 2021

Vít Richter

Národní knihovna ČR

Aktuální informace k tématu: <https://dnnt.nkp.cz/>

Zpřístupňování děl nedostupných na trhu

- [Národní digitální knihovna COVID zůstane přístupná do 30. června 2021](#)
- [Národní digitální knihovna - DNNT \(obsah, služby a zapojení\)](#)
- [Zpřístupňování děl nedostupných na trhu - Archiv aktualit](#)

Národní digitální knihovna COVID zůstane přístupná do 30. června 2021

Praha, 11. 02. 2021 – Ministr kultury Lubomír Zaorálek se dnes dohodl s předsedou Svazu knihkupců a nakladatelů (SČKN) Martinem Vopěnkou na uzavření licenční smlouvy, která by do konce června 2021 umožnila úplné zpřístupnění digitalizovaných dokumentů dostupných na trhu prostřednictvím digitálních knihoven provozovaných Národní knihovnou ČR, Moravskou zemskou knihovnou, Univerzitou Karlovou v Praze, Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR, Národní technickou knihovnou a Městskou knihovnou v Praze. Studenti, pedagogové a vědečtí pracovníci tak budou mít dalších 5 měsíců zajištěn přístup ke všem dílům chráněným autorským zákonem včetně nejnovější literatury tak, jak to bylo dosud. Stát nakladatelům zaplatí náhradu ve výši 80 milionů korun za neprodané knihy, které budou díky této dohodě dostupné online.

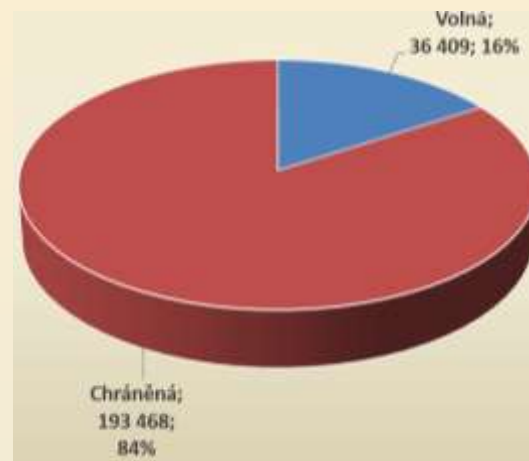
Více: Tisková zpráva MK

Minulost a současnost DNNT

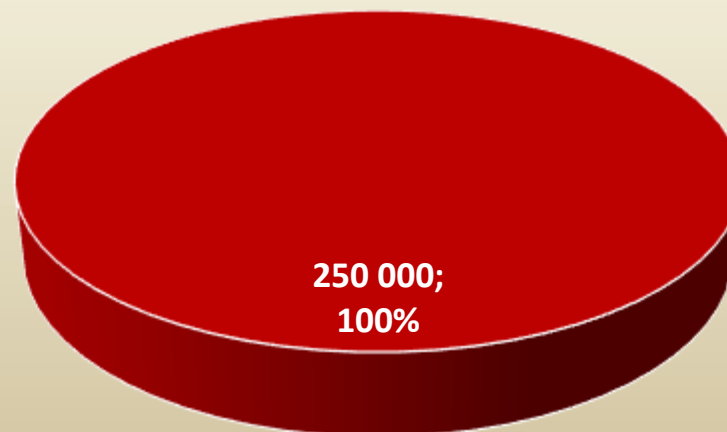
- 2011 – Evropská unie - Memorandum o vzájemné porozumění – nakladatelé, distributoři, autoři, knihovny
- 2012 – Česká republika - Příprava novely AZ – dohoda o spolupráci – nakladatelé, distributoři, kolektivní správci, knihovny
- 2017 – Schválení novely autorského zákona – ustanovení o DNNT
- 2018 – Projekt RightLib (NAKI) – elektronické zpřístupnění chráněných publikací (KNAV, NK, MZK): rozvoj systému Kramerius v letech 2018-2022
- 2019 – Licenční smlouva (NK-Dilia-OOA-S) + schválení financování licence ze státního rozpočtu
- 2019 - Zveřejnění provizorního Seznamu děl nedostupných na trhu
- 2020 – Zahájení testovacího provozu, smlouvy s knihovnami – vzdálený přístup
- 2020 – Březen + Listopad - licenční smlouva COVID na otevření digitálních knihoven
- 2020 – Memorandum NK ČR + SČKN
- 2021 – Leden až červen – pokračování licenční smlouvy COVID
- 2021 – Únor – MK a SČKN dohoda o kompenzaci 80 mil. Kč pro nakladatele
- 2021 – leden – až červen - vývoj systému Seznam děl nedostupných na trhu
- 2021 – od 1. 7. 2021 – přechod na režim DNNT – terminálový přístup na místě samém

Zpřístupnění digitalizovaných knih a časopisů v době pandemie

- Uzavření licenčních smluv s Dilia a OOA-S po dobu pandemie do 30. 6. 2021
- Zvláštní dohoda se Svazem knihkupců a nakladatelů o náhradní odměně za využívání knih dostupných na trhu
- Služby pro potřeby studentů, pedagogů, vědeckých pracovníků
- Zpřístupněno cca 250 000 svazků knih, časopisů z české vydavatelské produkce od nejstarší doby do současnosti
- Nabízí 185 knihoven – uzavření smlouvy s NK
- Zpřístupněné digitální knihovny v režimu COVID:
 - Národní knihovna ČR
 - Moravská zemská knihovna
 - Knihovna AV ČR
 - Národní technická knihovna
 - Univerzita Karlova
 - Městská knihovna v Praze



Zpřístupnění volných i chráněných děl

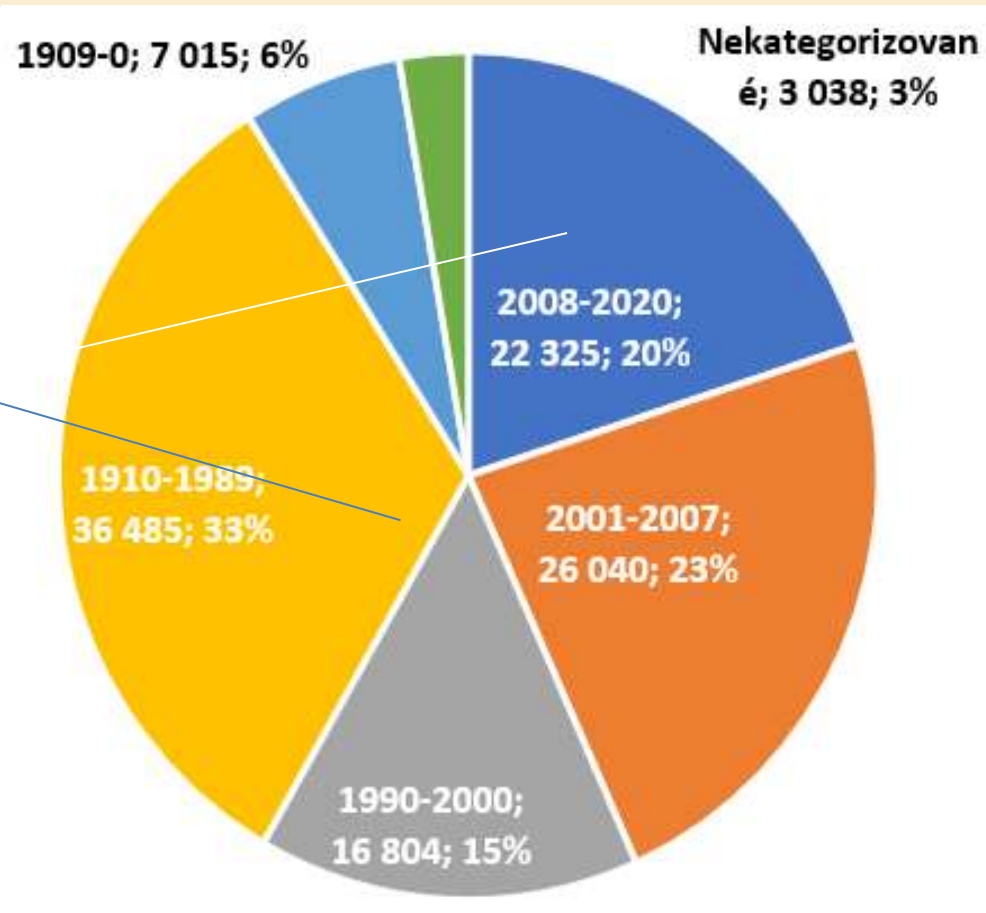
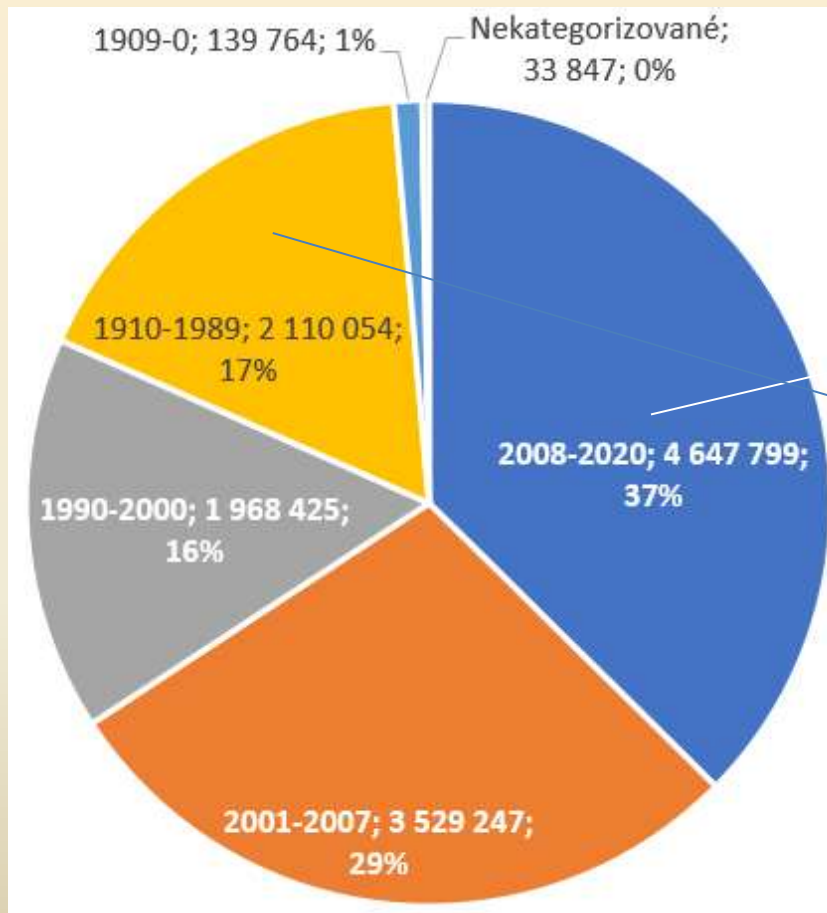


Využití NDK od 3.11. 2020 do 5.2.2021

Celkem 13,2 mil. stran

Počet stran 12 429 136

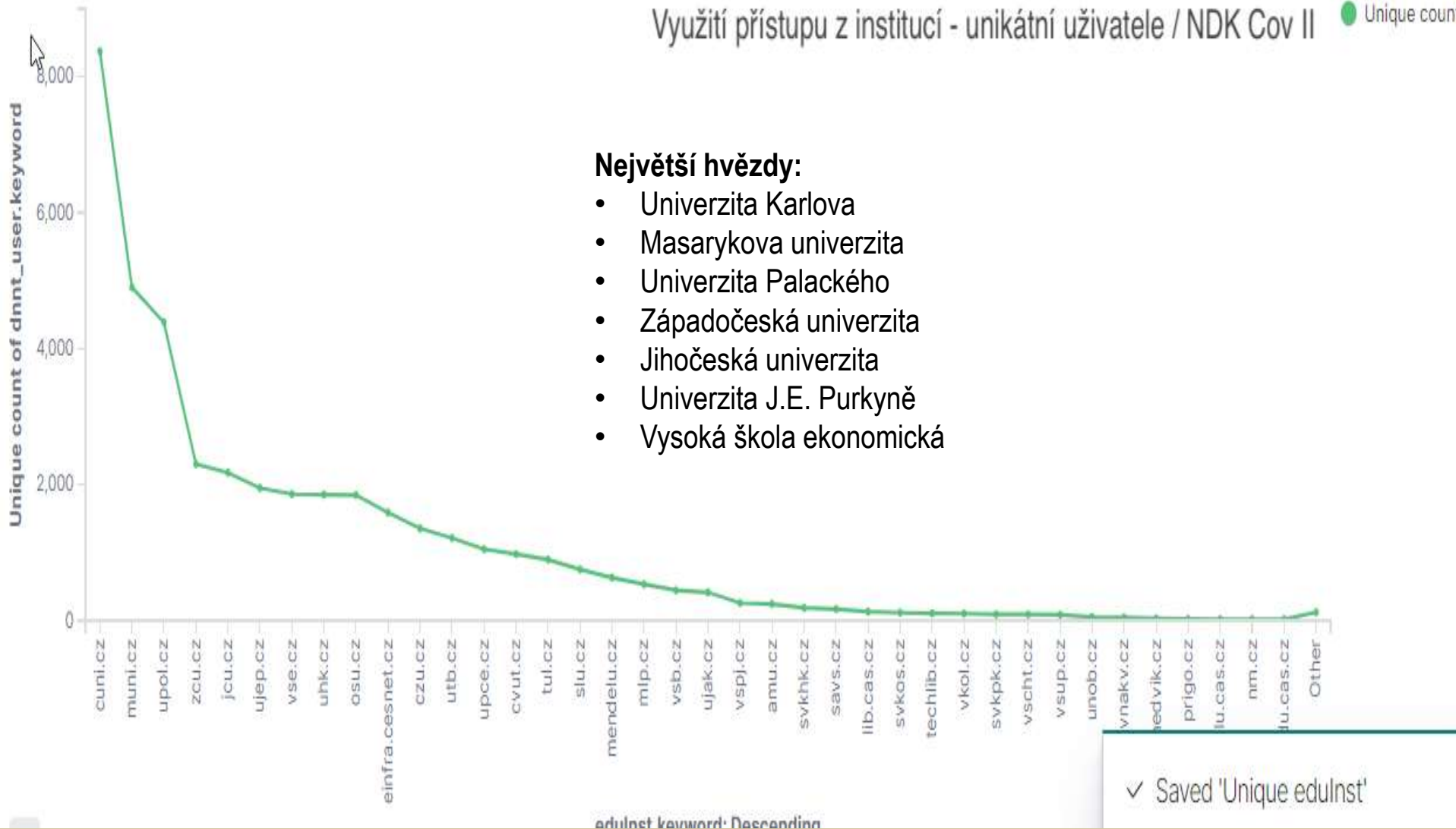
Počet děl 111 707



Kdo nejvíce využívá NDK COVID

Využití přístupu z institucí - unikátní uživatelé / NDK Cov II

Unique count



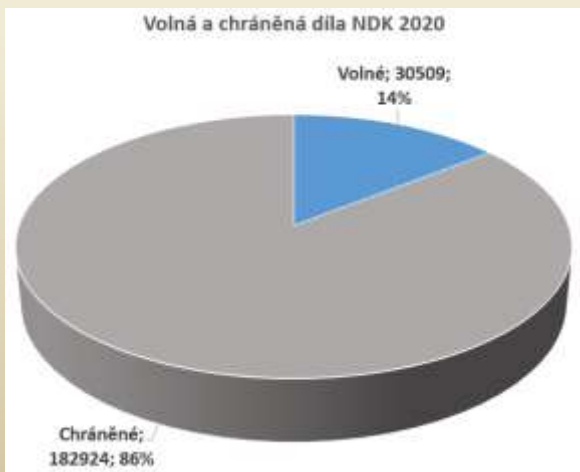
Možnosti zpřístupnění od 1. 7. 2021

- Pouze **díla nedostupná na trhu (DNNT) vydaná do roku 2007**
- Přístup bude zajištěn pouze pro knihovny, které uzavřely s Národní knihovnou smlouvu o zpřístupnění DNNT
- Přístup bude zajištěn pouze pro registrované uživatele
- Dostupnost digitálních knihoven:
 - **Národní knihovna ČR**
 - **Moravská zemská knihovna**
 - **Knihovna Akademie věd ČR**

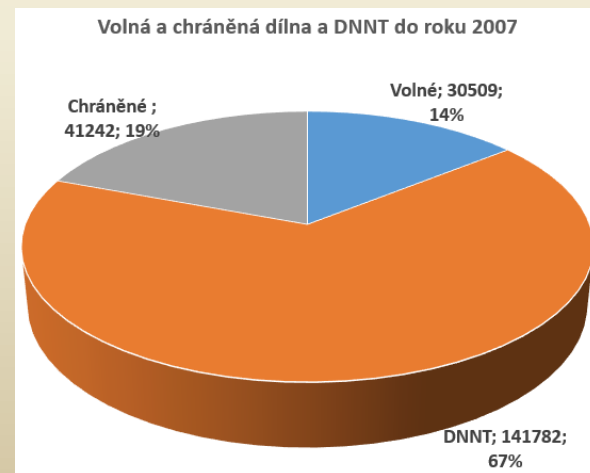
Co bude zpřístupněno od 1. 7. 2021?

- **Rok 2021 – od 1. července**
 - Periodika vydaná do roku 2010 – vzdálený přístup
 - Knihy vydané do roku 2000 – vzdálený přístup
 - Knihy vydané v letech 2001 – 2007 – na místě samém
 - Celkem zpřístupněno cca 164 000 sv. (NK, MZK, KNAV)
- **NK ČR hradí licenci za zpřístupnění – roční platby**

	2019	2020	2021	2022	2023
Roční odměna v Kč s DPH	12 705 000	26 146 951	27 741 915	30 469 660	33 197 406



Bezplatná služba



3 způsoby zpřístupnění digitalizovaných knih a časopisů

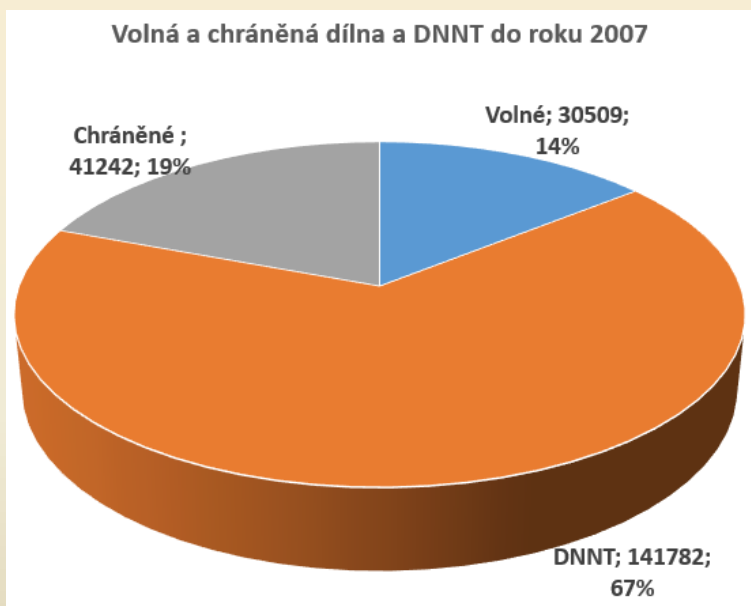
Vzdálený přístup z domova
a ze zaměstnání, knihy vydané do roku
2000, periodika do 2010



Zpřístupnění na místě samém, vydání
2001-2007



~~Zhotovení tištěné nebo
digitální kopie za úplatu~~



Perspektivy zpřístupnění DNNT

- Terminálové zpřístupnění na místě samém – Mgr. Zdenko Vozár
- Současnost: NDK, MZK, KNAV
 - Od 1. 1. 2022: přibývají další digitální knihovny
 - Od roku 2024 nová licenční smlouva
- Nový systém pro Seznam děl nedostupných na trhu
- Integrace záznamů z DNNT do katalogů jednotlivých knihoven a do portálu Knihovny.cz – Ing. Jiří Nechvátal
 - Příklad: Jihočeská vědecká knihovna
- Postupné zpřístupňování dalších digitálních knihoven v režimu DNNT
- Vývoj statistického modulu
- Česká digitální knihovna – společné rozhraní pro zpřístupňování DNNT – od 2023?
 - Společný výzkumný projekt RIGHTLIB – KNAV, NK ČR, MZK
 - Rozvoj systému Kramerius
- Změna strategie digitalizace: orientace na DNNT
- Využívání DNNT jako náhrada za MVS
- Změny v doplňování knihovných fondů: aktualizace?

Zapojené knihovny

Způsob identifikace	
EduID	126
ID NK	59
Celkem	185

Typ připojení	Registrovaní uživatelé
eduID	925 157
ID NK	110 528
Celkem	1 035 685

Typy knihoven	Počet
Knihovna AV ČR	53
Vysokoškolská knihovna	46
Specializovaná knihovna	19
Krajská knihovna, MZK	14
Veřejná knihovna	52
Národní knihovna	1
Celkem	185

Potřebujeme zapojit cca 5 800 zbývajících knihoven a jejich uživatelů

Proč se knihovny nezapojují do služby DNNT?

- Nedostatečná propagace ze strany NK ČR
- Nedostatečné školení a vzdělávání pracovníků knihoven
- Složitě uzavírání smluv
- Chybí integrace DNNT do OPAC
- Nedostatečná prezentace služby DNNT na stránkách zapojených knihoven
- Uživatelská přívětivost systému Kramerius
- Nízká úroveň digitální gramotnosti: umí OPAC, neumí Krameria
 - Pracovníci knihoven
 - Veřejnost
- Nechuť k zavádění nových služeb ze strany knihoven
- Psychologické bariéry – nechuť k využívání digitálních textů
- Nedostatečné technologické vybavení knihoven a uživatelů
- Široká veřejnost nemá zájem od DNNT
- Jak nabízet nové služby: knihovny.cz, e-knihy, DNNT?
-

Potřebujeme dosáhnout většího využití služby DNNT

- **Příležitost: mimořádný rozsah zpřístupnění plných textů autorsky chráněných děl v ČR**
 - **Rozsah nabídky**
 - **Pohotovost zpřístupnění**
- **Efektivní využití finančních prostředků**
 - **Zhodnocení nákladů na digitalizaci**
 - **Rozvoj systému zpřístupnění**
 - **Náklady na provoz**
 - **Využití ceny licence**
- **Podají se uzavřít/zaplatit licence po roce 2023?**

Co můžeme udělat pro zlepšení?

DÍKY ZA POZORNOST!

Díla nedostupná na trhu (DNNT)

Komise pro služby SDRUK

11. 5. 2021

Vít Richter

Národní knihovna ČR